

SEE 2081 (2025)

अनिवार्य सामाजिक अध्ययन

समय : ३ घण्टा

पूर्णाङ्क : ७५

दिइएका निर्देशनका आधारमा आफ्नै शैलीमा सिर्जनात्मक उत्तर दिनुहोस् :

समूह 'क'

तलका प्रश्नहरूको अति छोटो उत्तर दिनुहोस् : (११×१=११)

१. लैङ्गिक पहिचानको अर्थ एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
२. सङ्घीयताले स्थानीय विकासमा सघाउ पुऱ्याउँछ भन्ने दृष्टिकोणको पक्षमा तपाईंको विचार एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
३. नेपालमा भ्रष्टाचार विरुद्ध काम गर्ने एक संवैधानिक निकायको नाम लेख्नुहोस् ।
४. घरेलु हिंसा रोक्न उपयुक्त हुने एक सन्देशमूलक प्लेकार्ड तयार पार्नुहोस् ।
५. नेपालमा संविधानसभाको दोस्रो निर्वाचन कहिले भएको थियो ? विक्रम सम्बत्मा पूरा मिति लेख्नुहोस् ।
६. दोस्रो विश्वयुद्धले नकारात्मक प्रभाव मात्र पारेन यसपछि केही सकारात्मक प्रभाव पनि देखिए । सो युद्धपछि देखिएको कुनै एक सकारात्मक प्रभाव लेख्नुहोस् ।
७. वैड्क खाताका दुई फाइदा लेख्नुहोस् ।
८. मानौ तपाईं जीवन विमा गर्दै हुनुहुन्छ, जीवन विमा गर्दा तपाईंले के कुरामा ध्यान दिनुपर्ला ? एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
९. पञ्चशीलको सिद्धान्तको कुनै एक महत्त्व लेख्नुहोस् ।
१०. सूचना प्रविधिको दुरुपयोग गर्दा भोग्नुपर्ने समस्या एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
११. आफ्नो परिवारको जीवन गुणस्तरीय बनाउका लागि तपाईंले गर्न सक्ने कुनै एक रचनात्मक कार्य लेख्नुहोस् ।

समूह 'ख'

तलका प्रश्नहरूको छोटो उत्तर दिनुहोस् : (९×४=३६)

१२. व्यक्तिको व्यक्तित्व विकासमा सामाजिकीकरणको भूमिका महत्त्वपूर्ण हुन्छ । यस सम्बन्धमा नेपाली समाजको सामाजिकीकरणको अवस्थाका आधारमा समीक्षा गर्नुहोस् ।
१३. दिगो विकासका सम्बन्धमा नेपाल सरकारद्वारा भएका प्रयासलाई चार बुंदामा उल्लेख गर्नुहोस् ।
१४. 'हाम्रो अमूर्त सम्पदा: हाम्रो सामाजिक सांस्कृतिक पहिचानका स्रोत' शीर्षकमा एक वक्तृताको नमुना तयार पार्नुहोस् ।
१५. संविधान दिवसलाई 'राष्ट्रिय दिवस' का रूपमा मनाइनुका कुनै चार कारण लेख्नुहोस् ।

अथवा

शारीरिक रूपमा अशक्त भएका व्यक्तिको जीवनशैली सहज बनाउन राज्यद्वारा भएका प्रयासको विश्लेषण गर्नुहोस् ।

क्रमशः

१६. नेपालमा विद्यमान अर्न्धविश्वाससम्वन्धी समस्याहरूको समाधानका लागि केकस्ता उपाय अवलम्बन गर्नुपर्ना : आफ्ना धारणा चार बुँदामा प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
१७. निर्वाचन प्रक्रियामा निर्वाचन आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार चार बुँदामा उल्लेख गर्नुहोस् ।
१८. नेपालमा प्राकृतिक विपत्त्याट हुने क्षति न्यूनीकरण गर्न अपनाउनुपर्ने कुनै चारभेटा उपाय लेख्नुहोस् ।
१९. पञ्चशीतको सिद्धान्तका आधारमा नेपालको अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध विस्तार गर्न परराष्ट्र मन्त्रालगलाई पठाउने एक इमेल (Email) को नमुना तयार पार्नुहोस् ।
२०. वि.स.२०५८ देखि वि.स.२०७८ सम्मको दुई दशकको अवधिमा नेपालको जनसङ्ख्या वृद्धिदर घट्दै गएको देखिन्छ । यसरी जनसङ्ख्या वृद्धिदर घट्दा पर्ने प्रभावहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

समूह 'ग'

तलका प्रश्नहरूको लामो उत्तर दिनुहोस् :

(४×७=२८)

२१. संविधान संशोधनसम्वन्धी कार्य ऐन निर्माणभन्दा भिन्न हुन्छ, कसरी ? नेपालको संविधानमा भएको संविधान संशोधनसम्वन्धी प्रावधानका आधारमा पुष्टि गर्नुहोस् ।
२२. पृष्ठ भरिने गरी नेपालको नक्सा बनाएर निम्न तथ्याङ्क उपयुक्त सङ्केत प्रयोग गरी भर्नुहोस् ।
अन्नपूर्ण हिमाल, पाथीभरा मन्दिर, मधेस प्रदेश, महाकाली नदी

अथवा

पृष्ठ भरिने गरी उत्तर अमेरिका महादेशको नक्सा बनाएर उपयुक्त सङ्केतको प्रयोग गरी निम्न तथ्य नक्सामा भर्नुहोस् :

घाँसे मैदान, कोणधारी वनस्पति क्षेत्र, सेन्टलेरेन्स नदी, रक्की पर्वत श्रेणी

अथवा (दृष्टिविहीनहरूका लागि मात्र)

उत्तर अमेरिका महादेशको आर्थिक र सामाजिक अवस्थाको वर्णन गर्नुहोस् ।

२३. प्रथम विश्वयुद्धको पृष्ठभूमि उल्लेख गर्दै सो विश्वयुद्ध पश्चात्का प्रभावहरू स्पष्ट पार्नुहोस् ।
२४. नेपालमा साहसिक पर्यटनको सम्भावना: यसको सामाजिक, आर्थिक योगदान शीर्षकमा एक लेखको नमुना तयार गर्नुहोस् ।